

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในการพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคม โดยสอนคนให้รู้จักช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือผู้อื่นในด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการประหยัดและเก็บออมเงิน แล้วนำมาสะสมรวมกันเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อเป็นทุนสำหรับสมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อน ได้กู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของครอบครัว กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอยู่ในความดูแลของกรมการพัฒนาชุมชน โดยจะมีการประเมินทั้งหมด 4 มิติ แบ่งเป็น 32 ตัวชี้วัด มีตัวชี้วัดหลัก 10 ตัว คิดเป็นตัวชี้วัดละ 3 คะแนน รวม 96 คะแนน ทำการประเมินผลทุกไตรมาส เพื่อทำการวัดระดับการพัฒนาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ตารางเกณฑ์การให้คะแนนระดับการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ระดับการพัฒนา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	คะแนนรวม	เงื่อนไข
ระดับ 3	77 คะแนนขึ้นไป	มีตัวชี้วัดหลักที่ได้ 3 คะแนน 8 ตัวขึ้นไป
ระดับ 2	58-77 คะแนน	มีตัวชี้วัดหลักที่ได้ 3 คะแนน 6 ตัวขึ้นไป
ระดับ 1	ต่ำกว่า 58 คะแนน	

ระบบการประเมินผลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแบบเดิมนั้น ใช้การกรอกแบบสอบถาม โดยแบบสอบถาม 1 ชุดต่อกลุ่มออมทรัพย์ฯ 1 กลุ่ม แต่ละหมู่บ้านสามารถมีกลุ่มออมทรัพย์ฯ ได้มากกว่า 1 กลุ่ม หรือไม่มีกลุ่มออมทรัพย์ฯ เลยก็ได้ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนประจำอำเภอเป็นผู้ประเมินการให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้กรอกลงใน Microsoft Excel และส่งให้จังหวัด แต่ละจังหวัดจะทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งให้พัฒนาชุมชนเขตนำสู่การประมวลผลข้อมูลต่อไป ปัจจุบันศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 5 ลำปาง ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดพะเยา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต โดยใช้การกรอกข้อมูลแบบออนไลน์ และโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถสรุปข้อมูลออกมาเป็นตัวเลขผลรวมในลักษณะตารางได้

เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากโปรแกรมฐานข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตนั้น เป็นตัวเลขทั้งหมด ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารในการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเกิดความล่าช้าต่อการพิจารณาข้อมูลในการตัดสินใจ และไม่สามารถดูการกระจายตัวของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในแต่ละพื้นที่ได้ ผู้ศึกษามีโอกาสรู้จักกับนักพัฒนาชุมชนของเขตที่ 5 ซึ่งได้แลกเปลี่ยนความรู้ในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานของพัฒนาชุมชน จึงเกิดแรงบันดาลใจในการนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการรายงานผลประเมินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อให้การดำเนินการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมองเห็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาได้หลากหลายยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการรายงานผลประเมินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

ได้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการรายงานผลประเมินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.4 แผนดำเนินการ ขอบเขต และวิธีการศึกษา

1.4.1 แผนการดำเนินการ

1. ศึกษาความต้องการและรวบรวมข้อมูลการใช้รายงานจากผู้ใช้ระบบในระดับเขต ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ
2. วิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ในระดับเขต ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ
3. ออกแบบระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ที่ได้จากการวิเคราะห์
4. สร้างระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เชิงพื้นที่และเชิงบรรยายตามที่ได้ออกแบบไว้
5. ทดสอบและทำการปรับปรุงระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ให้สมบูรณ์
6. ทำการประเมินการทำงานของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับผู้ใช้ในระดับเขต ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ
7. จัดทำเอกสารข้อมูลการค้นคว้าอิสระและคู่มือการใช้งานโปรแกรม

1.4.2 ขอบเขต

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็นการศึกษาในส่วนของรายงานผลประเมินกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 5 แบ่งข้อมูลการประเมินผล ออกเป็น 32 ตัวชี้วัด ข้อมูลทั้งหมด 6 จังหวัด 79 อำเภอ 639 ตำบล 7,155 หมู่บ้าน โดยรวบรวม ข้อมูลจากรายงานสรุป วิเคราะห์ ออกแบบฐานข้อมูล ออกแบบลักษณะการนำเสนอ และนำมา จัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กำหนดข้อมูลที่ต้องแสดงในระบบดังนี้

1. ระดับการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแต่ละกลุ่ม
2. การพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ความเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง
3. จังหวัดมีกลุ่มยกระดับจาก 2 เป็นระดับ 3 ตามเกณฑ์ผ่าน
4. จังหวัดมีกลุ่มที่มีเงินตั้งจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ตามเกณฑ์ผ่าน
5. จังหวัดมีกลุ่มที่มีคนมีรายได้มาเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น ตามเกณฑ์ผ่าน
6. จังหวัดมีกลุ่มระดับ 3 ที่มีกิจกรรมทางธุรกิจ ตามเกณฑ์ผ่าน
7. อำเภอที่กลุ่มออมทรัพย์ครบทุกตำบลและหมู่บ้าน
8. อำเภอที่กลุ่มออมทรัพย์ครบทุกตำบล
9. ตำบลที่มีกลุ่มออมทรัพย์ครบทุกหมู่บ้าน
10. ตำบลที่ไม่มีกลุ่มออมทรัพย์
11. หมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์มากกว่า 1 กลุ่ม
12. กลุ่มที่มีเงินตั้งจะสะสมเกิน 1 ล้านบาท
13. กลุ่มที่ตั้งเกิน 10 ปี
14. กลุ่มที่มีสมาชิกรครบทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน

ความสามารถของระบบที่สร้างขึ้นมีดังนี้

1. แสดงข้อมูลเชิงพื้นที่และรายงานข้อมูลเชิงบรรยายเพื่อประกอบการพิจารณา เช่น กราฟและตารางตามความเหมาะสม
2. มีส่วนติดต่อกับผู้ใช้เพื่อเลือกแสดงข้อมูลตามความต้องการ
3. มีส่วนนำเข้าข้อมูลเพื่อนำมาปรับปรุงข้อมูลเดิม

1.4.3 วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ใช้วิธีการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องถึงความต้องการรายงานผลการประเมินกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ด้านซอฟต์แวร์

1. MapWinGIS ActiveX
2. Visual Basic.NET
3. Access
4. MySQL

ด้านฮาร์ดแวร์

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ความเร็ว 2.0 GHz
2. หน่วยความจำหลัก 1.5 GB
3. ฮาร์ดดิสก์ ขนาด 60 GB
4. เครื่องพิมพ์
5. เครื่องสแกนเนอร์

1.4.4 คำนิยามศัพท์

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง “การรวมตัวกันของชาวบ้านเพื่อช่วยเหลือกันเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยการประหยัดทรัพย์ แล้วนำมาสะสมรวมกันทีละเล็กทีละน้อยเป็น ประจําอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นทุนให้สมาชิกมีความจำเป็นเดือดร้อนกู้ยืม ไปใช้ในการลงทุน ประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการตนเองและครอบครัว”

เงินสัจจะ หมายถึง เงินที่ได้จากการสะสมทรัพย์ของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มออม ทรัพย์เพื่อการผลิต

1.5 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1. ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 5 จังหวัดลำปาง
2. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่